

PROJEKT KEGA SA KONČÍ, ELEKTRONICKÁ VERZIA VYDÁVANIA ČASOPISU HISTORIA ET THEORIA IURIS (HTI) BUDE POKRAČOVAŤ

JUDR. JÁN PUCHOVSKÝ, PHD.
UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE
PRÁVNICKÁ FAKULTA
KATEDRA PRÁVNÝCH DEJÍN

Rozbor tvorby a prezentácie výsledkov činnosti mladých právnych vedcov z jednotlivých právnických fakúlt na Slovensku, ktorý bol predmetom úvah ich popredných predstaviteľov prostredníctvom redakčných rozhovorov na stránkach HTI, sa končí. O záverečné zhodnotenie končiaceho sa projektu KEGA sme požiadali prof. JUDr. Jozefa Beňu, CSc. – jeho vedúceho z Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave.

Projekt KEGA-HTI sa končí. Je tu čas na hodnotenie. Ako pri spätnom pohľade po troch rokoch vnímate potrebu vzniku takto orientovaného projektu? Splnil podľa vás svoje ciele?

Potreba vzniku takto orientovaného projektu, ktorého súčasťou bolo zjednotušene povedané metodické usmerňovanie, motivovanie autorskej tvorby vedeckých článkov zo strany doktorandov a mladých právnych vedcov, vyplynula z požiadaviek merania úrovne VŠ, kvality ich absolventov. Vychádzala okrem iného – čo by som podčiarkol nielen z pohľadu vysokoškolského pedagóga, ale aj viacročného člena Akreditačnej komisie – zo scientometrického atribútu hodnotenia fakúlt na základe počtu vychovaných doktorandov a ich publikovaných prác. Ide jednak o to, aby takýto stupeň štúdia fakulta mala akreditovaný, ako aj o to, aby sme sa mohli prezentovať, že plníme tieto kritériá. Bez doktorandského štúdia by sa dnes štúdium práva nemohlo hodnotiť ako univerzitné štúdium. Pred piatimi rokmi sme to ešte tak intenzívne nevnímali, no v súčasnosti je akcent na kvantitu a najmä na kvalitu tretieho stupňa vysokoškolského vzdelávania podstatne citeľnejší. Predtým sa zvyklo považovať ukončenie magisterského štúdia takpovediac za konečnú stanicu právnického vzdelávania. Dnes sa to posúva o stupeň vyššie – na úroveň absolvovania doktorandského štúdia. Zatiaľ čo bakalára a magistra až do záveru štúdia obrazne povedané vodíme za ruku, presviedčame sa, či si osvojil a vie reprodukovať predpísané učebnice, u doktoranda sú nároky vyššie. Tam sa

jednoducho povie: tu je téma, tu je problém a ty ho musíš uchopiť a zvládnuť – samostatne cez štúdium literatúry v knižnici, za pomoci elektronických zdrojov, s použitím metód právnej náuky, pri konzultáciách so školiteľom. Pričom v projekte načrtneš spôsob riešenia a v dizertačnej práci predložíš nové poznanie, jeho dimenzie. Je tu očividný pedagogický posun: nestačí sa len niečo naučiť, recipovať a reprodukovat'. Treba zmonitorovať stav poznania o téme, spoznať na riešenie dozreté problémy, skúmať ich teoreticky, vývojovo, formulovať hypotézy, verifikovať ich, dospieť k novým poznatkom, k novému pohľadu na problém v doteraz nepoznaných vzťahových reláciách a vnútornej štruktúre.

Dá sa to teda tak rozumieť, že projekt chcel predovšetkým metodologicky napomôcť formovanie tvorivého prístupu k štúdiu zo strany doktorandov? Podarilo sa to?

Projekt HTI vychádzal z tejto premisy a výsledok možno hodnotiť pozitívne. Jednak pomohol nám vysokoškolským právnym pedagógom, školiteľom, prípadne garantom doktorandského štúdia pri usmerňovaní študentov práva tretieho stupňa a jednak doktorandom samým. Vznikla tu akási základňa s redakčným domicilom HISTORIA ET THEORIA IURIS, na ktorú sa dalo konkrétne obracať, kde sa mohli aplikovať ich výsledky vedeckého výskumu do konkrétnej podoby vedeckých článkov. So zreteľom na to, že išlo zároveň o recenzovaný časopis, vznikla tu tiež príležitosť na odborný dialóg na úrovni autor – skúsené recenzentské zázemie z celého Slovenska, najmä z právnických fakúlt v Bratislave, v Košiciach a v Trnave.

Vašimi rukami prešlo množstvo príspevkov do časopisu HTI. Hovorí sa o vás, že ste to robili prísny okom. Ako hodnotíte úroveň mladých autorov?

Je celkom solídna. Niektorí autori boli doslova vynikajúci. Priniesli nové témy a úplne novú materiu, ktorou sa zaoberali. U iných zasa bolo cítiť, že na pole vedeckých publikácií iba vykročili, s čím bola nevyhnutne spojená istá začiatočnícka daň. Tu bolo povinnosťou recenzenta s autorom popracovať, pomôcť mu s literatúrou i praktickou radou. Mali sme však aj autorov, kde bol viditeľne zrelší rukopis a tomu zodpovedajúce zvládnutie témy. Celkovo sa ukazuje, že časopis HTI je výborná platforma metodologickej pomoci pedagogickému procesu výchovy doktorandov a treba ju dať do pozornosti najmä začínajúcim študentom tretieho stupňa vzdelávania právnických fakúlt na Slovensku.

Projekt KEGA sa končí, končí sa aj vydávanie časopisu HTI?

Súčasťou projektu KEGA, ktorý sa naozaj končí, bolo vydávanie časopisu HTI v printovej a elektronickej podobe. Keďže printová verzia HTI je fi-

nančne dosť náročná a predbežný prieskum ukázal, že právnické fakulty na Slovensku nemajú dostatočné prostriedky na jej ďalšie vydávanie, hľadá sa – ako to už v takýchto prípadoch býva – istý kompromis. Tým bude pokračovanie vydávania HTI v elektronickej podobe. Príležitosť na prezentovanie výsledkov výskumu mladých právnych vedcov sa tým zachová. Chápeme to ako povinnosť nás pedagógov poskytnúť doktorandom, ako aj talentovaným študentom bakalárskeho či magisterského štúdia priestor na ďalší odborný rast inšpirujúci k samostatnej a tvorivej vedeckej práci.